

Sedm posledních ran

Texty na tento týden

Zj 15,1; 7,1-3; 14,9.10; 16,1-12; 17,1; Da 5; Zj 16,16; 2Te 2,9-12

Základní verš

„Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, neboť ty jediný jsi Svatý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyšly najevo.“ (Zj 15,4)

Verš Zj 11,18 je jakýmsi velmi stručným shrnutím událostí na zemi těsně před závěrečným bojem na místě Harmagedon: „Rozzuřily se národy.“ Taková charakteristika celkové situace na zemi souhlasí i s Ježíšovým popisem posledních dnů (L 21,25). Následují projevy Božího hněvu, jeho soudy vyjádřené prostřednictvím sedmi posledních ran (pohrom) nad těmi, kteří se odmítli kát (Zj 15,1).

Zjevení 15. kapitola začíná obrazem sedmi andělů, kteří mají připravených sedm ran Božího hněvu. Než Jan začne mluvit o detailech, uvidí ještě něco zcela jiného – věrný Boží lid (Zj 15,2-4). Ti, kteří k tomuto lidu patří, „zvítězili nad dravou šelmou, nesklonili se před jejím obrazem a nenechali se označit číslicí jejího jména“ (Zj 15,2). Nyní stáli na něčem, co připomínalo moře ze skla, a zpívali píseň Mojžíše a Beránka. Tento obraz připomíná Izraelce na břehu Rudého moře, kde oslavovali Boží vítězství nad Egyptany (Ex 15).

Tito vítězní svatí jsou stejná skupina jako 144 000 ze Zj 14,1-5. Jelikož odmítli přijmout znamení šelmy, jsou chráněni před sedmi posledními pohromami. Při druhém příchodu Ježíše budou proměněni, když místo smrtelného těla oblečou nesmrtelnost (1K 15,51-54) a přidají se ke vzkříšeným svatým (1Te 4,17).

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

SMYSL SEDMI POSLEDNÍCH RAN

⁵Potom jsem viděl, jak se otevřela svatyně stánku svědectví v nebi ⁶a vyšlo sedm andělů, přinášejících sedm pohrom; byli oděni kněžským rouchem, čistým a zářícím, a kolem prsou měli zlaté pásy. ⁷Jedna ze čtyř bytostí před Božím trůnem podala těm sedmi andělům sedm zlatých nádob naplněných hněvem Boha, živého na věky věků. ⁸Svatyně byla naplněna oblakem slávy a moci Boží, takže nikdo nemohl vstoupit do svatyně, dokud se nedokoná sedmero pohrom, které přináší těch sedm andělů. (Zj 15,5–8)

Osobní studium

Když mluvíme o sedmi posledních ranách, je důležité si uvědomit, že v době, kdy začnou dopadat na svět, jsou už lidé s konečnou platností rozhodnutí buď pro Boha, nebo pro Babylon. Ale ještě než přijde Kristus, dosud zadržované větry (Zj 7,1–3) jsou uvolněny a na zemi je vylito sedm posledních ran.

Přečti si text Zj 15,1 a uvažuj o něm v kontextu Ex 7–11. Jaký byl smysl deseti egyptských ran, které tvoří jakési historické pozadí sedmi posledních ran? Na koho doléhaly? Proč? Co se z nich Egypťané mohli naučit?

O sedmi ranách se hovoří jako o „posledních“, protože přicházejí v úplném závěru pozemských dějin. Na rozdíl od toho se soudy sedmi polnic vztahují na časové období působení křesťanství a jejich zaměření je poměrně omezené. Troubení polnic přichází ještě během kázání evangelia (Zj 10,8–11,14). Je to období, kdy se za nás Ježíš stále přimlouvá (Zj 8,2–5). Polnice jsou protkány milostí a jejich cílem je přivést nepřátele Božího lidu k pokání.

Na rozdíl od polnic přichází sedm posledních ran na zemi těsně před Kristovým druhým příchodem. Dopadnou na ty, kteří – podobně jako faraon – zatvrdili své srdce vůči Boží zachraňující lásce a nečinili pokání (Zj 16,11). Projeví se spravedlivý Boží hněv a jeho konečný soud nad rozhodnutím, které lidé udělali (Ř 1,26–32). Zatracení v této chvíli jen sklízí následky svých vlastních rozhodnutí.

Uvažuj o úvodním textu Zj 15,5–8 v kontextu veršů 1Kr 8,10,11. Jak rozumíš konstataci, že „nikdo nemohl vstoupit do svatyně“ (Zj 15,8). Co to říká o načasování sedmi posledních ran?

Výraz „nikdo nemohl vstoupit do svatyně“ (Zj 15,8) ukazuje na konec možnosti se rozhodnout (Zj 22,11). Když skončí Kristova přímluvná služba v nebesích, navždy se zavřou dveře příležitosti učinit pokání. Poslední rány tedy nepřivedou nikoho k pokání, ale jen odhalí tvrdost srdce těch, kteří se rozhodli postavit na stranu Babylona. Výsledkem posledních ran bude, že se ještě více zatvrdí vůči Bohu (Zj 16,9,11).

Aplikace

Situace ve světě se neustále zhoršuje. Uvažuj o tom, že Pán Bůh přichod posledních ran ještě odkládá. Co ti to říká o Boží milosti a trpělivosti?

VYLITÍ POSLEDNÍCH RAN

⁹A slyšel jsem mocný hlas ze svatyně, jak praví sedmi andělům: „Jděte a vylejte těch sedm nádob Božího hněvu na zem!“ ... ¹⁰Pátý anděl vylil svou nádobu na trůn šelmy: a v jejím království nastala tma, ¹¹lidé se bolestí hryzali do rtů a trýznění vředy rouhali se nebeskému Bohu, ale neodvrátili se od svých činů. (Zj 16,1.10.11)

Osobní studium

Spolu s ukončením Ježíšovy přímluvné služby v nebeské svatyni je navždy rozhodnuto o osudu každého člověka. Nastal čas, aby se ti, kteří odmítli Kristovu nabídku milosti, setkali tváří v tvář s plným Božím hněvem.

Poslední rány ze Zj 16 zrcadlí rány, které dopadly na Egypt. Zatímco Egypťané trpěli, Izraelci byli před následky těchto ran ochráněni (Ex 7–11). Podobně bude Boží lid ochráněn i před tímto časem trápení (Ž 91,3–10; viz také GC 629.630; VDV 406.407). Egypťské rány odhalily zatvrzelost a neústupnost faraona. Rány zároveň ukázaly neschopnost egyptských „bohů“ ochránit svůj lid. Podobně tomu bude i s posledními ranami, které ještě více zatvrdí uctívače šelmy z moře a ukážou neschopnost a bezmoc Babylona ochránit kohokoli před Božím soudem.

Přečti si text Zj 16,1–11. Pokus se vlastními slovy shrnout, o čem se v těchto verších píše.

Jaký je tvůj celkový dojem z toho, co se bude během posledních pohrom odehrávat?

První čtyři pohromy „nepostihnou celou zemi, protože by tak zahynulo obyvatelstvo celého světa“ (GC 628; VDV 406). Během první rány dopadly na uctívače šelmy „zlé, zhoubné vředy“. Druhá a třetí rána ovlivnily moře, řeky a prameny vod. Bez pitné vody nemůže vzburčené lidstvo přežít. Čtvrtá rána ovlivnila slunce, které spalovalo lidi nesnesitelným žářem.

Bolest, kterou způsobily dopadající pohromy, nezměnila tvrdá srdce hříšníků ani jejich postoj vzpoury ani je nepřivedla k pokání. Místo toho lidé Boha proklínali.

Ve Zjevení 16,10.11 (porovnej s Ex 10,21–23) můžeme sledovat, jak na trůn šelmy dopadla pátá rána. Podle Zj 13,2 víme, že to byl satan, kdo zajistil šelmě trůn a moc. Nyní však vidíme, že ani trůn, místo satanovy moci, nemůže odolat síle těchto ran. Když lidé v bolestech trpí, poznávají, že Babylon není schopen je ochránit. Oni se však tak zatvrdili vůči Bohu, že ani hrůzy posledních ran nedokážou změnit jejich srdce.

Aplikace

Jak se můžeš naučit chodit s Bohem a mít s ním tak blízký vztah, abys uměl důvěřovat Boží lásce i uprostřed bolesti a utrpení? Jaké s tím máš zkušenosti ve svém dosavadním životě?

VYSCHNUTÍ ŘEKY EUFRAT

Šestý anděl vylil svou nádobu na velikou řeku Eufkrat: a její voda vyschla, aby byla připravena cesta králům od východu slunce. (Zj 16,12)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu v souvislosti s verši Zj 17,1.15. Co symbolizuje řeka Eufkrat? Jakou roli hraje vyschnutí Eufkratu v kontextu sedmi posledních pohrom?

Ve Starém zákoně byla řeka Eufkrat hranicí, která oddělovala Izrael od jeho nepřátel: Asýrie a Babylonu. Řeka také protékala Babylonem a byla pro město nesmírně důležitá – sloužila nejen k zavražování, ale také jako pitná voda pro obyvatele. Bez řeky Eufkrat by Babylon nemohl existovat.

Zjevení 17,1 popisuje Babylon na konci času jako nevěstku „usazenou nad vodami“ – pravděpodobně je to odkaz na Eufkrat (srov. Jr 51,13). Zjevení 17,15 vysvětluje, že vody, na kterých „sedí“ Babylon v době konce, představují ty, kteří Babylon podporují. Jedná se o celosvětové občanské, sekulární a politické síly, které stojí v pozadí celého systému. Tyto síly se však nakonec své podpory zřeknou, symbolické vody vyschnou.

Scéna šesté rány připomíná dobytí starověkého Babylonu perským králem Kýrem (Da 5). Starověký historik Hérodotos zaznamenává, že během noční slavnosti

krále Belšasara a jeho hodnostářů se Peršanům podařilo odklonit tok Eufkratu, vstoupit do města korytem řeky, a takto se překvapivě zmocnit města.

Symbolické vyschnutí Eufkratu ve Zjevení 16,12 má za následek pád Babylonu na konci času. Eufkrat je ve Zjevení symbolem světových sekulárních a politických sil podporujících Babylon. Vyschnutí Eufkratu můžeme proto rozumět tak, že spojenci Babylonu se od této moci nejen odvrátí a přestanou ji podporovat, ale v konečném důsledku na Babylon zaútočí a způsobí jeho pád.

Když lidé uvidí katastrofy, které se odehrávají v přírodě (Zj 16,3–9), obrátí se na Babylon s žádostí o ochranu. Pátá rána však dopadne přímo na sídlo moci Babylonu (Zj 16,10.11) a lidé pochopí marnost nadějí, které do něj vkládali. Budou se cítit podvedeni, a proto na něj zaútočí a způsobí jeho pád (Zj 17,16). Jak jsme však již viděli, jejich srdce zůstanou zatvrzelá vůči Bohu i vůči jeho lidu. To paradoxně způsobí, že se stanou živnou půdou pro závěrečný podvod, kterým satan sjednotí svět a svede ho k velkému boji proti Božímu lidu ve snaze zcela ho zničit a vymazat ze zemského povrchu.

Aplikace

Proč je riskantní vložit svou plnou důvěru do lidí a lidských institucí? Jaké s tím máš osobní zkušenosti?

SATANŮV POSLEDNÍ VELKÝ SVOD

¹³A hle, z úst draka i z úst dravé šelmy a z úst lživého proroka vystoupili tři nečistí duchové, podobní ropuchám. ¹⁴Jsou to duchové dábelští, kteří činí zázračná znamení. Vyšli ke králům celého světa, aby je shromáždili k boji v rozhodující den všemohoucího Boha. ... ¹⁶Shromáždili ty krále na místo zvané hebrejsky Harmagedon. (Zj 16,13.14.16)

Osobní studium

Zjevení 16,12 říká, že důvodem k vyschnutí Eufratu je příprava cesty „králům od východu slunce“. Ve Starém zákoně byli „králi od východu“ Kýros Veliký a jeho síly, které sice přicházely ze severu, ale nakonec zaútočily na Babylon od východu (Iz 41,25). Dobyť Babylonu nakonec umožnilo, aby se Boží lid vrátil ze zajetí do své vlasti (Iz 44,27.28). Stejným způsobem je symbolické vyschnutí Eufratu v době konce přípravou na příchod králů z východu, kteří v konečném důsledku přinesou vysvobození Božího lidu.

Králové z východu ve Zj 16,12 jsou Kristus a jeho armáda nebeských andělů. Při svém druhém příchodu se Ježíš zjeví se svými nebeskými vojsky, která ho doprovázejí „na bílých koních, oblečená do bělostného čistého kmentu“ (Zj 19,14). Tato charakteristika naznačuje, že jde o bezhříšné anděly (Zj 15,6). Jak ukazuje Zj 17,14, Kristus přijde se svou nebeskou armádou, aby přemohl satanské mocnosti, které utlačují Boží lid (Mt 24,30.31). Závěrečný boj proti Božímu lidu před druhým příchodem je známý jako boj na místě Harmagedon (Zj 16,14.16).

Jakou roli hrají podle úvodních veršů tři nečistí duchové v přípravě na boj známý

jako bitva na místě Harmagedon? V čem vidíš podobu s poselstvím tří andělů ze Zjevení 14? (Srov. také 1Tm 4,1.)

Závěrečné události vedou ke konečnému rozhodnutí, které musí udělat každý člověk – na kterou ze dvou stran se v rozhodujícím boji postaví. Dříve než Jan obdrží podrobnosti o tomto duchovním zápase, vidí tři nečisté duchy podobné ropuchám. Satanův poslední pokus svést národy světa využívá i démonské duchy.

Drak (satan prostřednictvím pohanství a spiritizmu), šelma z moře (římskokatolické papežství) a šelma ze země, jinak také falešný prorok (odpadlý protestantismus), se sjednotí pod satanovým vedením (Zj 13,11.12). Satan jim dá moc, aby dělali zázračná znamení, která mají upoutat pozornost všech lidí k tomu, co dělá šelma ze země (Zj 13,13–17). Zázračná znamení jsou součástí satanovy strategie; snaží se lži, různými podvody a svody přesvědčit lidi, aby následovali jeho, a ne skutečného Boha.

Zaslepeni svou nenávisť vůči Bohu a jeho pravdě uvěří světoví vůdci ochotně satanovým lžím, které budou mít nasazeny atraktivní náboženské masky (2Te 2,9–12). Nakonec se sjednotí v závěrečném boji, který povede ke konci tohoto světa.

Aplikace

Jaké pocity v tobě vyvolává uvažování o budoucích událostech, bojích, lžích a svodech? Proč je důležité postavit se už dnes na správnou stranu – na stranu vítěze? Co ti může pomoci v tom, abys prožíval klid i uprostřed předpovídaných událostí?

PŘÍPRAVA NA ZÁVĚREČNÝ BOJ

Shromáždili ty krále na místo zvané hebrejsky Harmagedon. (Zj 16,16)

Osobní studium

Jak se bude podle textu Zj 16,13–16 dařit satanovi v jeho úsilí shromáždít lidi k závěrečnému boji?

Podvodné a svůdné démonské zázraky a celosvětová aktivita budou nakonec slavit úspěch. Lidé, kteří zamítli biblické učení, uvěří lžím, které budou doprovázet zázraky (2Te 2,9–12). Sjednotí se, aby dosáhli svého cíle, který je symbolicky vyjádřen jejich shromážděním se na „místě“, které se v hebrejštině nazývá Harmagedon, což by se dalo přeložit jako „Hora Megiddo“. Megiddo byla pevnost, která se nacházela v jizreelském údolí na úpatí hřebene Karmel a byla považována za důležité strategické místo.

Megiddo bylo v dějinách Izraele známé mnoha důležitými bitvami (Sd 5,19; Sd 6,33; 2Kr 9,27 a 2Kr 23,29,30). Zjevení Jana používá motiv z historie Izraele k zobrazení velkého závěrečného konfliktu na místě Harmagedon. Jde o konflikt mezi Kristem a silami zla. Lidé jsou v těchto verších popsáni jako spojená armáda pod vedením satanského svazku.

Hora Megiddo je v tomto kontextu vlastně hora Karmel, která se tyčí nad údolím, v němž se nacházelo starověké Megiddo. Hora Karmel byla místem jednoho z nejdůležitějších střetů v dějinách Izraele mezi pravým Božím prorokem Elijášem a faleš-

nými proroky bohů Baala a Ašéry (1Kr 18). Tento důležitý zápas odpověděl na otázku: „Kdo je pravým Bohem?“ Oheň, který sestoupil z nebe, všem zúčastněným velmi jasně ukázal, že jen a jen Hospodin je skutečným Bohem a jen jeho máme uctívat a klanět se mu. Ačkoli duchovní rozměr konečného boje (koho budeme poslouchat – Boha, nebo člověka?) byl rozhodnut již před příchodem posledních ran, ti, co stojí na straně draka, šelmy a falešného proroka (Zj 16,13), budou v té době zcela ovládnuti ďáblem, podobně jako Jidáš, když byl připraven zradit Ježíše (L 22,3). Jelikož se tato skupina lidí rozhodla pro satana, který celou válku nakonec prohraje, budou právě oni v zoufalství volat, aby je přikryly hory a skály (Zj 6,16; 2Te 1,7,8).

Dříve než na zemi dopadnou poslední rány, ukazuje Zj 13,13,14 šelmu, jak sesílá z nebe na zemi oheň. Jejím cílem je svést celý svět k přesvědčení, že satanovy napodobeniny a podvrhy – včetně falešného duchovního probuzení – jsou Božím dílem.

Harmagedon není vojenská bitva, která se odehraje kdesi na Středním východě. Jde o celosvětový duchovní konflikt, ve kterém se Kristus velmi rázně postaví proti mocnostem zla (2K 10,4). Výsledek bude podobný jako na hoře Karmel, jen se to celé odehraje v celosvětovém měřítku. Bůh nakonec nad mocnostmi zla a temnoty zvítězí.

Aplikace

Lidé mnoho let sledovali politické a vojenské nepokoje na Středním východě jako znamení přicházejícího Harmagedonu. Navzdory mnohým předpovědím, stanoveným datům a očekávaným událostem boj, jak si ho představovali, nenastal. Co můžeš udělat, aby ses uchránil před podobnými chybami v souvislosti s interpretací událostí, dat a míst, které by měly naplňovat biblická proroctví?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Pouze ti, kdo opevní svou mysl biblickým učením, obstojí v posledním velkém boji. Každý bude vyzkoušen, zda poslouchá Boha více než lidi. ... Apoštol Pavel o posledních dnech napsal: ‚Přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení.‘ (2Tm 4,3) Tato doba už nastala. Většina lidí nestojí o biblickou pravdu, protože tato pravda odporuje přáním hříšného srdce a lásce ke světu. Satan jim proto předkládá klamy, které se jim líbí.

Bůh však bude mít na zemi lid, který Bibli přijal jako jediné měřítko každého učení a jako základ všech reforem. Názory vzdělanců, vědecké teorie, vyznání víry a rozhodnutí církevních sněmů, která jsou tak početná a rozmanitá, jak početné a odlišné jsou církve, hlas většiny – nic z toho, a ani všechno dohromady nemůžeme pokládat za důkaz pro nebo proti kterémukoli článku víry. Dříve než přijmeme nějaké učení nebo zásadu, musíme jako důkaz požadovat jasný výrok: ‚Toto praví Panovník Hospodin.‘

Vrcholným činem tohoto podvodného dramatu bude satanovo napodobení Ježíše Krista. Církev již dlouho tvrdí, že očekává příchod Spasitele jako splnění svých nadějí. Boží nepřítel zdánlivě napodobí Kristův příchod. V různých částech světa se satan lidem ukáže jako vznešená bytost oslňující krásy, podobající se Božímu Synu, jak ho popisuje Jan ve Zjevení (Zj 1,13–15). Slávu, která ho bude obklopovat, nepřekoná nic, co dosud spatřilo lidské oko. Zazní vítězoslavné volání: ‚Kristus přichází! Kristus přichází!‘ Lidé před ním budou padat v úctě na zem... Jeho hlas bude měkký, podmanivý a melodický. Zopakuje některé z pravd, které kdysi vyslovil Spasitel, bude uzdravovat lidské nemoci a pak bude lidem tvrdit, že změnil sobotu na neděli, a všem bude přikazovat, aby světili den, kterému on požeňnal. Bude prohlašovat, že lidé, kteří stále zachovávají sedmý den, se rouhají jeho jménu tím, že neposlouchají jeho anděly, které k nim poslal se světlem a pravdou. To bude klam, kterému takřka nebude možné odolat.“ (GC 593–595.624; VDV 386.403)

Otázky k rozhovoru

1. Přečtěte si Ježíšovo varování ve Zj 16,15, které je vsunuto do popisu přípravy na zápas na místě zvaném Harmagedon. Všimněte si podobného vyjádření, jaké zaznělo v Kristově výzvě adresované sboru v Laodikeji (Zj 3,18). V čem vidíte hlavní důležitost poselství Laodikeji pro Boží lid žijící v době přípravy na závěrečný boj? V čem je toto poselství důležité pro vás osobně?
2. Bílé roucho symbolizuje ve Zjevení Kristovu spravedlnost (Zj 3,4.5; 19,7–9). Jen ti, co se zahalí pláštěm Kristovy spravedlnosti (respektive dovolili, aby je Kristus zahalil), obstojí v závěrečné krizi. Jak byste vysvětlili svému příteli, co znamenají slova „vyprali svá roucha a vybělili je v krvi Beránkově“ (Zj 7,14)? Jak se roucha perou a bělí v Beránkově krvi?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí, kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: